I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) 2021/167 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 10 februarie 2021

de modificare a Regulamentului (UE) nr. 654/2014 privind exercitarea drepturilor Uniunii pentru aplicarea și respectarea normelor comerțului internațional

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 207 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([1]),

întrucât:

(1) Regulamentul (UE) nr. 654/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]) stabilește un cadru legislativ comun pentru exercitarea drepturilor Uniunii în temeiul acordurilor comerciale internaționale în anumite situații specifice. Una dintre aceste situații se referă la mecanismele de soluționare a litigiilor stabilite prin Acordul de instituire a Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) și prin alte acorduri comerciale internaționale, inclusiv acordurile regionale sau bilaterale. Regulamentul (UE) nr. 654/2014 permite Uniunii să suspende concesiile sau alte obligații care decurg din acordurile comerciale internaționale după încheierea procedurilor de soluționare a litigiilor.

(2) Regulamentul (UE) nr. 654/2014 nu se referă la situații în care Uniunea are dreptul de a acționa ca răspuns la o măsură menținută de o țară terță dar soluționarea litigiului este blocată sau nu este disponibilă din cauza lipsei de cooperare a țării terțe care a adoptat măsura.

(3) Organismul de soluționare a litigiilor al OMC nu a fost în măsură să asigure ocuparea posturilor vacante din cadrul organului de apel al OMC („organul de apel al OMC"). Organul de apel al OMC nu își mai poate îndeplini funcția din momentul în care are mai puțin de trei membri. Până la soluționarea acestei situații și pentru a menține principiile și caracteristicile esențiale ale sistemului OMC de soluționare a litigiilor și drepturile procedurale ale Uniunii în litigiile în curs și viitoare, Uniunea a urmărit să convină asupra unor dispoziții provizorii în materie de arbitraj în apel în temeiul articolului 25 din Memorandumul de înțelegere al OMC privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor („Memorandumul de înțelegere al OMC privind soluționarea litigiilor"). Respectiva abordare a fost aprobată de Consiliu la 27 mai 2019, la 15 iulie 2019 și la 15 aprilie 2020 și a fost sprijinită prin Rezoluția Parlamentului European din 28 noiembrie 2019 referitoare la criza organului de apel al OMC. În cazul în care un membru al OMC refuză să încheie un astfel de acord și introduce un apel în fața unui organ de apel al OMC care nu funcționează, soluționarea litigiului este efectiv blocată.

([1]) Poziția Parlamentului European din 19 ianuarie 2021 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 3 februarie 2021.

([2]) Regulamentul (UE) nr. 654/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind exercitarea drepturilor Uniunii pentru aplicarea și respectarea normelor comerțului internațional și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 3286/94 al Consiliului privind adoptarea procedurilor comunitare în domeniul politicii comerciale comune în vederea asigurării exercitării de către Comunitate a drepturilor care îi sunt conferite de normele comerțului internațional, în special de cele instituite sub egida Organizației Mondiale a Comerțului (JO L 189, 27.6.2014, p. 50).

(4) O situație similară ar putea apărea în temeiul altor acorduri comerciale internaționale, inclusiv al acordurilor regionale sau bilaterale, în cazul în care o țară terță nu cooperează în modul necesar pentru ca soluționarea litigiilor să poată funcționa, de exemplu prin faptul că nu numește un arbitru și în cazul în care nu este prevăzut niciun mecanism care să asigure funcționarea soluționării litigiilor într-o astfel de situație.

(5) Dacă soluționarea litigiilor este blocată, Uniunea nu este în măsură să asigure respectarea acordurilor comerciale internaționale. Prin urmare, este oportună extinderea domeniului de aplicare al Regulamentului (UE) nr. 654/2014 pentru a acoperi astfel de situații.

(6) În acest scop, Uniunea ar trebui să fie în măsură să suspende cu promptitudine concesiile sau alte obligații care decurg din acordurile comerciale internaționale, inclusiv din acordurile regionale sau bilaterale, dacă nu este posibilă recurgerea efectivă la o soluționare a litigiilor cu caracter obligatoriu, deoarece țara terță nu cooperează pentru a face posibilă o astfel de soluționarea.

(7) Totodată, este oportun să se precizeze că, în cazul în care se iau măsuri de limitare a comerțului cu o țară terță, aceste măsuri nu ar trebui să depășească anularea sau reducerea avantajelor pentru interesele comerciale ale Uniunii cauzată de măsurile acelei țări terțe, în conformitate cu obligațiile care îi revin Uniunii în temeiul dreptului internațional.

(8) Măsurile care urmează să fie adoptate în temeiul prezentului regulament se referă în mod specific la comerțul internațional, în sensul că au în esență scopul de a reglementa acest tip de comerț și au efecte directe și imediate asupra acestuia și, prin urmare, intră în sfera de competență exclusivă a Uniunii în temeiul articolului 207 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ([3]).

(9) Serviciile și drepturile de proprietate intelectuală reprezintă o parte importantă și în continuă creștere a comerțului la nivel mondial și fac obiectul acordurilor comerciale internaționale, inclusiv al acordurilor regionale sau bilaterale ale Uniunii. Măsurile din domeniul comerțului cu servicii și al aspectelor legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală ar trebui, prin urmare, să fie incluse în domeniul de aplicare al măsurilor de politică comercială aflate la dispoziția Uniunii pentru ca Regulamentul (UE) nr. 654/2014 să fie mai coerent și mai eficace.

(10) Prezentul regulament ar trebui să asigure aplicarea coerentă a mecanismului de asigurare a respectării legii în litigiile comerciale legate de acordurile comerciale internaționale, inclusiv acordurile regionale sau bilaterale. Mecanismul de asigurare a respectării legii în privința capitolelor privind comerțul și dezvoltarea durabilă din acordurile comerciale internaționale ale Uniunii face parte integrantă din politica comercială a Uniunii, iar prezentul regulament s-ar aplica suspendării concesiilor sau a altor obligații și adoptării de măsuri ca răspuns la încălcările acestor capitole, dacă și în măsura în care aceste măsuri sunt permise și sunt justificate de circumstanțe.

(11) Clauza de reexaminare a Regulamentului (UE) nr. 654/2014 ar trebui să acopere și aplicarea modificărilor regulamentului respectiv introduse prin prezentul regulament.

(12) Prin urmare, Regulamentul (UE) nr. 654/2014 ar trebui modificat în consecință,

([3]) Avizul 2/15 al Curții de Justiție din 16 mai 2017, ECLI:EU:C:2017:376, punctul 36.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Regulamentul (UE) nr. 654/2014 se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) de a reechilibra concesiile sau alte obligații în relațiile comerciale cu țări terțe, atunci când tratamentul acordat mărfurilor sau serviciilor din Uniune este modificat într-un mod care afectează interesele Uniunii."

2. La articolul 2, litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) «concesii sau alte obligații» înseamnă concesii tarifare sau alte obligații ori beneficii în domeniul comerțului cu bunuri sau servicii, ori referitoare la aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală pe care Uniunea s-a angajat să le aplice în cadrul schimburilor sale comerciale cu țări terțe în temeiul acordurilor comerciale internaționale la care este parte;".

3. Articolul 3 se modifică după cum urmează:

(a) se introduce următoarea literă:

„(aa) în urma distribuirii unui raport al unui grup special din cadrul OMC care susține, în tot sau în parte, cererile prezentate de Uniune, în cazul în care nu poate fi formulat un apel în temeiul articolului 17 din Memorandumul de înțelegere al OMC privind soluționarea litigiilor și dacă țara terță nu a fost de acord cu procedura provizorie de arbitraj în apel în temeiul articolului 25 din Memorandumul de înțelegere al OMC privind soluționarea litigiilor;";

(b) se introduce următoarea literă:

„(ba) în litigiile comerciale legate de alte acorduri comerciale internaționale, inclusiv acordurile regionale sau bilaterale, dacă soluționarea nu este posibilă deoarece țara terță nu adoptă măsurile necesare pentru funcționarea unei proceduri de soluționare a litigiilor, inclusiv prin întârzierea nejustificată a procedurilor, într-un mod care echivalează cu lipsa de cooperare la proces;";

(c) litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) în caz de modificare a concesiilor sau a angajamentelor de către un membru al OMC în temeiul articolului XXVIII din GATT 1994 sau al articolului XXI din Acordul General privind Comerțul cu Servicii (GATS), dacă nu au fost convenite ajustări compensatorii și, în ceea ce privește serviciile, dacă nu sunt făcute ajustări compensatorii în conformitate cu concluziile arbitrajului în temeiul articolului XXI din GATS."

4. La articolul 4, alineatul (2) se modifică după cum urmează:

(a) se introduce următoarea literă:

„(ba) în cazul în care se iau măsuri de limitare a comerțului cu o țară terță în situațiile prevăzute la articolul 3 litera (aa) sau (ba), nivelul acestor măsuri nu depășește anularea sau reducerea avantajelor pentru interesele comerciale ale Uniunii cauzată de măsurile respectivei țări terțe;";

(b) litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) în cazul în care concesiile sau angajamentele sunt modificate sau retrase în cadrul schimburilor comerciale cu o țară terță în legătură cu articolul XXVIII din GATT 1994 și cu înțelegerea aferentă acestuia (*) sau cu articolul XXI din GATS și cu procedurile de implementare aferente, acestea trebuie să fie substanțial echivalente cu concesiile sau angajamentele modificate sau retrase de către țara terță în cauză, în conformitate cu condițiile prevăzute la articolul XXVIII din GATT 1994 și în înțelegerea aferentă acestuia sau cu articolul XXI din GATS și cu procedurile de implementare aferente.

(*) Înțelegerea «Interpretarea și aplicarea articolului XXVIII»."

5. Articolul 5 se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1) se introduc următoarele litere:

„(ba) suspendarea obligațiilor privind comerțul cu servicii și impunerea de restricții asupra comerțului cu servicii;

(bb) suspendarea obligațiilor privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală acordate de către o instituție sau agenție a Uniunii și valabile în întreaga Uniune, precum și impunerea de restricții privind protecția acestor drepturi de proprietate intelectuală sau exploatarea lor comercială, în raport cu titularii de drepturi care sunt resortisanți ai statului terț în cauză;";

(b) se introduc următoarele alineate:

„(1a) La selectarea măsurilor care urmează să fie adoptate în temeiul alineatului (1) litera (ba) din prezentul articol, Comisia ia întotdeauna în considerare măsuri în conformitate cu următoarea ierarhie a etapelor:

(a) măsuri legate de comerțul cu servicii care necesită o autorizație cu valabilitate la nivelul Uniunii și întemeiată pe legislația secundară sau, în cazul în care astfel de măsuri nu sunt disponibile,

(b) măsuri legate de alte servicii în domenii în care există o legislație vastă a Uniunii, sau, în cazul în care astfel de măsuri nu sunt disponibile,

(c) măsuri cu privire la care exercițiul de colectare de informații în temeiul articolului 9 alineatul (1a), astfel cum se prevede la articolul 5 alineatul (1b) litera (a), a demonstrat că nu ar impune o sarcină disproporționată asupra procesului de administrare a reglementărilor naționale relevante.

(1b) Măsurile adoptate în temeiul alineatului (1) literele (ba) și (bb):

(a) fac obiectul unui exercițiu de colectare de informații în temeiul articolului 9 alineatul (1a);

(b) trebuie să fie ajustate, dacă este necesar, prin intermediul unui act de punere în aplicare în temeiul articolului 4 alineatul (1), în cazul în care, în urma unei reexaminări efectuate în temeiul articolului 9 alineatul (1a), Comisia concluzionează că măsurile au o eficacitate insuficientă sau impun o sarcină excesivă asupra procesului de administrare a reglementărilor naționale relevante. Reexaminarea de către Comisie se efectuează prima dată la șase luni de la data aplicării măsurilor și, ulterior, la intervale de douăsprezece luni;

(c) fac obiectul unui raport de evaluare, efectuat la șase luni de la încetarea lor și bazat, printre altele, pe contribuții ale părților interesate, care să examineze eficacitatea și funcționarea acestora și să formuleze posibile concluzii pentru măsurile viitoare."

6. La articolul 6, se adaugă următorul alineat:

„(3) În ceea ce privește aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală, termenul „resortisanți" se înțelege în același sens ca cel utilizat la articolul 1 alineatul (3) din Acordul OMC privind aspectele legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală."

7. La articolul 7 alineatul (2) primul paragraf, litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) în cazurile de retragere sau de modificare a concesiilor sau a angajamentelor de către un membru al OMC în temeiul articolului XXVIII din GATT 1994 sau al articolului XXI din GATS, atunci când statul terț în cauză acordă Uniunii compensații adecvate și proporționale ulterior adoptării unui act de punere în aplicare în temeiul articolului 4 alineatul (1)."

8. Articolul 9 se modifică după cum urmează:

(a) alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Comisia solicită informații și opinii cu privire la interesele economice ale Uniunii legate de anumite sectoare de mărfuri sau servicii, sau cu privire la anumite aspecte legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală, în aplicarea prezentului regulament, prin intermediul unui anunț publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau prin alte mijloace de comunicare publică adecvate, indicând termenul în care trebuie transmise contribuțiile. Comisia ia în considerare contribuțiile primite.";

(b) se introduce următorul alineat:

„(1a) Atunci când Comisia are în vedere măsuri în temeiul articolului 5 alineatul (1) litera (ba) sau (bb), informează părțile interesate, în special asociațiile industriale afectate de eventualele măsuri de politică comercială, precum și autoritățile publice ale statelor membre implicate în elaborarea sau punerea în aplicare a legislației care reglementează domeniile afectate, și desfășoară consultări cu acestea. Fără a întârzia în mod nejustificat adoptarea unor astfel de măsuri, Comisia solicită, în special, informații cu privire la:

(a) impactul unor astfel de măsuri asupra furnizorilor de servicii sau titularilor de drepturi din statele terțe în cauză și asupra concurenților, utilizatorilor sau consumatorilor de astfel de servicii sau titularilor de drepturi de proprietate intelectuală din Uniune;

(b) interacțiunea dintre aceste măsuri și reglementările relevante din statele membre;

(c) sarcina administrativă care poate fi generată de astfel de măsuri.

Comisia ține seama în cea mai mare măsură de informațiile colectate în timpul respectivelor consultări.

Comisia furnizează statelor membre o analiză a măsurilor avute în vedere atunci când propune proiectul de act de punere în aplicare în temeiul articolului 8.”

9. Articolul 10 se înlocuiește cu următorul text:

„*Articolul 10*

Reexaminare

(1) Cât mai curând posibil după 13 februarie 2021, dar cel târziu la un an de la această dată, Comisia reexaminează domeniul de aplicare al prezentului regulament, ținând seama în special de măsurile de politică comercială care pot fi adoptate, precum și de punerea în aplicare a acestuia, și raportează concluziile sale Parlamentului European și Consiliului.

(2) Atunci când acționează în temeiul alineatului (1), Comisia efectuează o reexaminare cu scopul de a concepe, în temeiul prezentului regulament, măsuri suplimentare de politică comercială constând în suspendarea concesiilor sau a altor obligații în domeniul aspectelor legate de comerț ale drepturilor de proprietate intelectuală.”

Articolul 2

Prezentul regulament intră în vigoare la 13 februarie 2021.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 10 februarie 2021.

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președintele	*Președintele*
D. M. SASSOLI	A. P. ZACARIAS